

Hlífðarbúnaður gegn smitandi efni

Hlífðarbúnað til varnar smitefni skal ávallt nota samhliða öðrum sýkingavarnaáðgerðum og vinnuaðferðum sem miða að því að rjúfa smitleiðir sýkla.

Þeir sem nota hlífðarbúnað í sýkingavarnatilgangi þurfa að fá þjálfun í notkun hans og fylgjast þarf með að búnaðurinn sé rétt notaður.

Skynsamleg notkun hlífðarbúnaðar

- Það ætti að vera í forgangi að ríkið og einstakar stofnanir hafi ávallt til reiðu viðeigandi hlífðarbúnað fyrir starfsmenn sína.
- Forðast ber að endurnota hlífðarbúnað sem framleiddur er sem einnota. Ekki er vitað hvort slík endurnotkun einnota búnaðar veiti sömu vörn og áður eða geti hugsanlega aukið sýkingarhættu.
- Ef birgðir eru takmarkaðar og einnota hlífðarbúnaður er ekki fyrir hendi ber að nota margnota búnað (t.d. bómullarsloppa sem hægt er að sótthreinsa með hita) og sótthreinsa eftir hverja notkun.
- Forðast ber sóun og metið með gagnrýnum huga hvaða búnaðar er þörf í hverju tilfalli. Nýta búnaðinn vel.

Vörn gegn innöndun smitefnis

- Mikilvægt er að fínagnagrímur (FFP 2 og FFP 3) falli vel að andliti notanda og séu alveg þéttar. Ef gríman blotnar eða óhreinast af vessum þarf að skipat strax um grímu. Henda notaðri grímu strax í rusl og spritta eða þvo hendur í kjölfarið.
- Til að tryggja rétta notkun fínagnagríma er þjálfun starfsmanna nauðsynleg.
- Kenna þarf og þjálfar:
 - hvernig á að setja á sig fínagnagrímu
 - hvernig á að kanna hversu þétt gríman fellur að andlitinu (þrýstingspróf)
 - hvernig á að komast hjá að menga grímuna við notkun
 - hvernig á að taka af sér grímuna
 - hvernig á að henda notaðri grímu
- Ef sjúklingum með sama smitandi öndunarferasjúkdóminn er safnað saman í hópeinangrun eða eru á nokkrum samliggjandi stofum á sjúkradeild getur verið hagkvæmt fyrir starfsmann að bera á sér eina fínagnagrímu á meðan á vinnulotu stendur. Við slíka notkun fínagnagrímu má starfsmaðurinn ekki taka af sér grímuna á meðan á vinnulotunni stendur og hann má ekki snerta hana. Ef gríman blotnar eða mengast t.d. við snertingu þarf strax að skipta um grímu.

Augnhlífur

- Venjuleg gleraugu eru ekki hönnuð til að vernda slímhúð í augum gegn ýringu og slettum og geta því ekki komið í stað augnhlífa.
- Æskilegast er að augnhlífur séu einnota en nota má margnota augnhlífur ef þær eru þrifnar og sótthreinsaðar eftir hverja notkun. Handhreinsun er nauðsynleg eftir að notuð augnhlíf er snert (tekin niður eftir notkun og eftir hreinsun).

Hanskar

- Hanskar eru notaðir við grundvallarvarúð gegn sýkingum, þ.e. þegar snerta þarf blóð, líkamsvessa, slímhúðir eða rofna húð.
- Skipta þarf um hanska þegar farið er á milli verkefna sem geta mengað hanskana, við umönnun sama einstaklings.
- Farið strax úr hönskum eftir notkun, áður en snert er á hreinu yfirborði og áður en næsta sjúklingi er sinnt.
- Hreinsið hendur með spritti eða handþvotti strax eftir að farið er úr hönskum.

Hlífðarsloppar

- Hlífðarsloppar eru notaðir til að varna mengun fatnaðar af skvettum og ýringu af blóði og líkamsvessum.
- Velja þarf hlífðarslopp m.t.t. hversu mikilli vætu þarf að verjast. Ef sloppurinn er ekki vatnsheldur þarf að hafa vatnshelda svuntu yfir sloppnum ef bleyta er mikil eða verið er að verjast miklu magni smitefnis.
- Farið strax úr hlífðarsloppi um leið og verki lýkur, hendi í rusl eða setjið í poka fyrir óhreint lín og hreinsið hendur á eftir.

(Framhald á bls. 3)

Að fara í og úr hlífðarbúnaði

Val á hlífðarbúnaði sem notaður er hverju sinni miðast við smitefni og smitleiðina sem þarf að rjúfa

- Skilgreindu áhættuna og hvaða búnaður er nauðsynlegur.
- Finndu til allan búnað sem þú telur þörf fyrir.
- Þrífðu hendur með handspritti eða með handþvotti með vatni og sápu.
- Farðu í og úr hlífðarbúnaðinum í réttri röð til að tryggja að búnaðurinn verji þig gegn smitefninu á meðan þú ert í honum og til að draga úr líkum á að smitefni utan af búnaðinum berist á þig þegar þú ferð úr honum.

Að fara í hlífðarbúnað

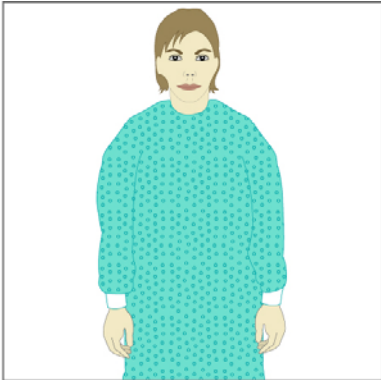
Rétt röð þegar farið er í hlífðarbúnað (þegar þarf að nota það sem hér er talið) 1. Handhreinsun; 2. Sloppur; 3. Gríma/fínagnasía; 4. Hlífðargleraugu; 5. Hanskar

Finndu til allt sem þú þarft að nota

Sprittaðu hendurnar

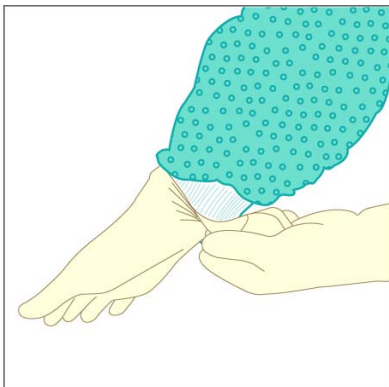
Farðu í slopp

**Settu upp fínagnagrímu; prófaðu með
þrýstingi hvort gríman situr þétt á
andlitinu**

Settu upp hlífðargleraugu

**Farðu í hanska (láttu þá ná upp fyrir
stroffið á sloppermunum)**

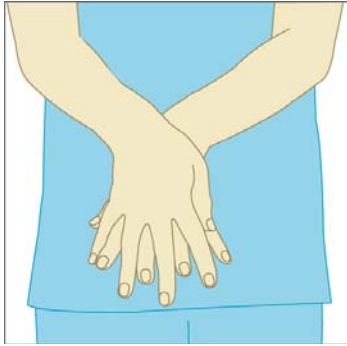
Að fara úr hlífðarbúnaði

- Farðu úr hlífðarbúnaðinum á svæði þar sem ekki er hætt á að umhverfið mengist né neinn annar einstaklingur fái á sig smitefni sem er utan á búnaðinum. Á sjúkrahúsi ætti að fara úr hlífðarbúnaði í forherbergi við sjúkrastofu eða á afmörkuðu svæði á sjúkragangi.
- Farðu úr búnaðinum í þeirri röð sem varnar því að þú dreifir smitefni á sjálfan þig. Meginreglan er:
 - Fara fyrst úr því sem er mest mengað.
 - Hreinsa þarf hendur með handspritti strax eftir að farið er úr hönskum.
 - Síðast er fínagnagríma tekin niður með því að taka í böndin aftan á hnakka og hverfa þeim fram og setja grímuna beint í ruslafötu.
 - Henda öllu einnota dóti strax í ruslafötu að notkun lokinni.
 - Setja margnota búnað í þurrt lokað ílát (án hreiniefnis).
 - Fara fyrst úr hönskum (ef sloppurinn er einnota er hægt að fara úr sloppi og hönskum samhliða og henda hvoru tveggja saman) og þrífa hendur með handspritti eða handþvotti með vatni og sápu. Fara úr sloppi; taka niður augnhlíf; taka niður fínagnagrímu; þrífa hendur með spritti eða handþvotti með vatni og sápu.

- Gættu að því að menga ekki sjálfan þig, umhverfið né aðra.
- Farðu fyrst úr því sem er mest mengað.

- Farðu úr sloppum og hönskum samhliða:
- hverfðu af þér sloppnum og hönskunum þannig að rangan snúi út,
 - settu hanska og slopp strax í ruslafötu.

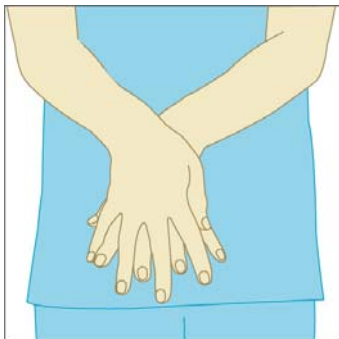
Þrífðu hendurnar með spritti eða handþvotti.

- Taktu niður hlífðarhúfu (ef var notuð).
- Taktu niður hlífðargleraugu aftan frá.
- Ef hlífðargleraugu eru margnota eru þau sett í sérstakt ílát, til að koma þeim í þrif.

- Taktu fínagnagrímuna niður aftanfrá.

- Þrífðu hendurnar með handspritti eða handþvotti.